DOMSTOLENS DOM (FJERDE AFDELING)
20. januar 1989 *

I sag 234/87,

angående en anmodning, som Bundesfinanzhof i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

Casio Computer Co. GmbH Deutschland, Hamburg,

mod

Oberfinanzdirektion München,

at opnå præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Den Fælles Toldtarif, navnlig vedrørende kriterierne for den indbyrdes afgrænsning af begrebet »regnemaskiner« i position 84.52 og begrebet »databehandlingsmaskiner« i position 84.53 i Den Fælles Toldtarif med henblik på tariferingen af elektroniske apparater, der betegnes som »programmerbare regnemaskiner«,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden T. Koopmans, dommerne C. N. Kakouris og G. C. Rodríguez Iglesias,

generaladvokat: M. Darmon
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

* Processprog: tysk.

efter der er afgivet indlæg af:

— sagsøgeren i hovedsagen, selskabet Casio Computer Co. GmbH Deutschland, ved advokat Johannes Schellmann, som befuldmægtiget, og ved advokat Axel Bauer under den mundtlige forhandling,

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved sin juridiske konsulent Jörn Sack, som befuldmægtiget, bistået af Reinhard Wagner og under den mundtlige forhandling bistået af Hervé Blin som sagkyndig,

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 7. juli 1988,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 18. oktober 1988,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 30. april 1987, indgået til Domstolen den 30. juli samme år, har Bundesfinanzhof i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af Den Fælles Toldtarif, navnlig den indbyrdes afgrænsning mellem begrebet »regnemaskiner« i position 84.52 og begrebet »databehandlingsmaskiner« i position 84.53 i Den Fælles Toldtarif, jfr. Rådets forordning nr. 3400/84 af 27. november 1984 om ændring af forordning nr. 950/68 om Den Fælles Toldtarif (EFT L 320, s. 1).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en tvist mellem Casio Computer Co. GmbH (herefter benævnt »Casio«) og Oberfinanzdirektion München vedrørende tariferingen af fire forskellige typer elektroniske apparater, som er importeret fra Japan, og som betegnes »programmerbare regnemaskiner«. Ifølge forelæggelseskendelsen anvendes apparaterne overvejende til beregninger, men også til andre operationer, og

kan programmeres efter en metode, der er lettere at benytte end programmeringssproget Basic.

3 Efter anmodning fra Casio tariferede Oberfinanzdirektion ved afgørelser af 9. og 15. november 1984 de pågældende apparater under position 84.52 A i Den Fælles Toldtarif (»elektroniske regnemaskiner«). Casio klagede herover og gjorde gældende, at apparaterne burde tariferes som »automatiske databehandlingsmaskiner« i henhold til position 84.53 B, men klagen blev afvist med den begrundelse, at de programmerbare regnemaskiner ikke opfyldte alle betingelserne efter bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a) til kapitel 84 i Den Fælles Toldtarif, navnlig da de ikke kunne oversætte et behandlingsprogram, som er skrevet i et programmeringssprog, til det interne maskinsprog.

4 Casio anlagde sag til prøvelse af afgørelsen ved Bundesfinanzhof, som, for at kunne afgøre tvisten, har udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Hvorledes skal begreberne 'regnemaskiner' i pos. 84.52 i Den Fælles Toldtarif og 'automatiske databehandlingsmaskiner' i pos. 84.53 afgrænses over for hinanden?

Skal elektroniske apparater, som overvejende anvendes til beregninger, men også til andre operationer, og som kan programmeres efter en metode, der er lettere at benytte end f. eks. programmeringssproget Basic, tariferes som 'regnemaskiner' i henhold til pos. 84.52 eller som 'automatiske databehandlingsmaskiner' i henhold til pos. 84.53?«

5 Vedrørende de faktiske omstændigheder i hovedsagen, gældende EF-retsforskrifter, retsforhandlingernes forløb samt indlæggene for Domstolen henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

6 Bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a), til kapitel 84 til Den Fælles Toldtarif lyder således:

»Som automatiske databehandlingsmaskiner henhørende under pos. 84.53 betragtes:

a) digitalmaskiner med lagre, som foruden et eller flere behandlingsprogrammer samt de data, der skal behandles, også kan lagre et program til oversættelse af det programmeringssprog, hvori programmerne er skrevet, til maskinsprog; disse maskiner skal være forsynet med et indre lager med direkte tilgang for udførelsen af et program og med en kapacitet, der i det mindste er tilstrækkelig til at lagre de dele af behandlings- og oversættelsesprogrammet og de data, som er umiddelbart nødvendige for den aktuelle kørsel; maskinerne skal endvidere selv være i stand til, på basis af instruktionerne i det oprindelige program, ved logisk behandling af modificere udførelsen under kørselen.«

7 Som det fremgår af sagens akter fandt de teknisk sagkyndige, der blev udmeldt i hovedsagen, at de omhandlede apparater, eller i hvert fald ét af dem, opfyldte betingelserne efter bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a), til kapitel 84 i Den Fælles Toldtarif.

8 Tvisten om, hvorledes apparaterne skulle tariferes, opstod imidlertid, fordi apparaterne anvender et elementært programmeringssprog og har et begrænset lager. På det tidspunkt, da bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a), til kapitel 84 i Den Fælles Toldtarif blev indført, fandtes der endnu ingen elementære programmeringssprog og blev endnu ikke produceret nogen »programmerbare regnemaskiner«.

9 På denne baggrund må det præjudicielle spørgsmål forstås således, at den nationale ret ønsker oplyst, om bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a), skal fortolkes under hensyn til den tekniske udvikling, der siden har fundet sted, og som har gjort det muligt at fremstille apparater af den i hovedsagen omhandlede art.

10 Kommissionen har gjort gældende, at der bør anlægges en dynamisk fortolkning af bestemmelsen under hensyn til den tekniske udvikling, hvorfor programmerbare regnemaskiner, som anvender et yderst simpelt programmeringssprog og kun behøver et meget lille lager, ikke kan anses for automatiske databehandlingsmaskiner.

11 Herom bemærkes, at EF-lovgiver ved indførelsen af bestemmelsen ikke blot havde kendskab til den tekniske udvikling på området og dermed også til markedsforholdene på det tidspunkt, bestemmelsen blev udstedt, men også var klar over, at den tekniske udvikling på området fremover ville kunne gå meget hurtigt. På trods heraf besluttede EF-lovgiver at fastsætte en række generelle kriterier, der ikke var knyttet direkte til det daværende tekniske stadium. Når EF-lovgiver har anlagt en sådan betragtning, kan den tekniske udvikling ikke i sig selv ændre anvendelsesområdet for bestemmelserne i Den Fælles Toldtarif.

12 Som Domstolen tidligere har fastslået kan den tekniske udvikling eventuelt begrunde en ændret tarifering, men EF-institutionerne må i så fald tage hensyn hertil ved at ændre Den Fælles Toldtarif i (jfr. Domstolens dom af 19. november 1981 i sag 122/80, Analog Devices, Sml. s. 2781). Såfremt dette ikke er sket, er det udelukket at ændre fortolkningen af tariffen i takt med den tekniske udvikling.

13 En modsat fortolkning af tariffen ville stride mod retssikkerhedsprincippet og mod kravet om, at kontrollen ved toldekspeditionen skal være let overkommelig.

14 Den nationale rets spørgsmål må herefter besvares således, at elektroniske apparater, som overvejende anvendes til beregninger, men også til andre operationer, og som kan programmeres efter en metode, der er lettere at benytte end f. eks. programmeringssproget Basic, og som opfylder betingelserne i bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a), til kapitel 84 i Den Fælles Toldtarif, er automatiske databehandlingsmaskiner i henhold til position 84.53 i Den Fælles Toldtarif.

Sagens omkostninger

15 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg ved Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, som er forelagt af Bundesfinanzhof ved kendelse af 30. april 1987, for ret:

Elektroniske apparater, der overvejende anvendes til beregninger, men også til andre operationer, og som kan programmeres efter en metode, der er lettere at benytte end f. eks. programmeringssproget Basic, og som opfylder betingelserne i bestemmelse nr. 3, afsnit A, litra a), til kapitel 84 i Den Fælles Toldtarif, er automatiske databehandlingsmaskiner i henhold til position 84.53 i Den Fælles Toldtarif.

Koopmans Kakouris Rodríguez Iglesias

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 20. januar 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

T. Koopmans
Formand for Fjerde Afdeling